

Latvijas un Francijas stratēģiskās partnerības rīcības plāns 2023.-2027. gadam

Politiskās deklarācijas par Latvijas un Francijas stratēģisko partnerību (turpmāk – Politiskā deklarācija) parakstīšana 2008. gada 23. maijā un to papildinošā Rīcības plāna pieņemšana 2018. gada 9. aprīlī ir veicinājuši un padziļinājuši Latvijas un Francijas attiecības. Šajā periodā Latvija un Francija ir attīstījušas divpusējo sadarbību, tuvinājušas savas pozīcijas vairākās Eiropas Savienībai būtiskās jomās, uzturējušas regulāru dialogu par starptautiskajiem jautājumiem, pārvarot Covid-19 pandēmijas radīto krīzi un sniedzot vienotu atbildi nepamatotajam un neprovocētajam Krievijas īstenotajam agresijas karam Ukrainā.

Lai padziļinātu Latvijas un Francijas stratēģisko partnerību un sekmētu, kā to paredz Politiskā deklarācija, abu valstu stabilitāti, drošību un attīstību, abas valstis kopīgi sastādījušas jaunu Rīcības plānu 2023. – 2027. gadam (turpmāk – Rīcības plāns), nosakot mērķus un kopīgas darbības, kas pauž mūsu apņēmību vēl vairāk stiprināt mūsu partnerību vairākās prioritārajās jomās.

1- Politiskā partnerība

1.1 Turpināt atbalstu Ukrainai

Latvija un Francija turpinās sadarbību Eiropas Savienības, ANO, EDSO un citu starptautisko organizāciju ietvaros, lai uzturētu vienlaikus starptautisko izolāciju un pastāvīgu spiedienu uz Krieviju un Baltkrieviju un ieviestu jaunas sankcijas pret indivīdiem un struktūrām, kas atbildīgi par tādu darbību atbalstīšanu, finansēšanu vai īstenošanu, kas kompromitē Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību.

Latvija un Francija turpinās darbu, lai nodrošinātu Ukrainai visus nepieciešamos līdzekļus, lai tā varētu īstenot savas tiesības uz leģitīmu aizsardzību pret Krievijas militāro agresiju. Gan Latvija, gan Francija sniedz atbalstu sabiedrības noturībai un Ukrainas atjaunošanai un ir gatavas sadarboties šajā jomā, īpaši Čerņihivas apgabalā, kuram abas valstis sniedz finansiālo atbalstu Ukrainas atjaunošanas procesā.

Latvija un Francija ir apņēmības pilnas palīdzēt Ukrainai tās centienos īstenot reformas un turpinās atbalstīt Ukrainas tālāko ceļu uz Eiropas Savienību un NATO.

Atbalsts Ukrainai tiks sniegts arī plašākā nozīmē, koordinējot Eiropas Savienības darba kārtības jautājumus aizsardzības jomā, kā arī ekonomikas un enerģētikas sektoros.

Lai cīnītos pret nesodāmību kriminālvajāšanas ietvaros par agresijas noziegumu pret Ukrainas suverenitāti, teritoriālo integritāti un politisko neatkarību, Latvija un Francija turpinās centienus veicināt atbilstoša mehānisma izveidi dažādos formātos.

1.2 - Tuvināt nostāju Eiropas jautājumos

Eiropas Savienības nākotne

Abas valstis veicinās viedokļu apmaiņu Eiropas Savienības darba kārtības jautājumos un jautājumos par tās nākotni, rīkojot divpusējās konsultācijas un daloties pieredzē, kas iegūta attiecīgi abu valstu prezidentūru Eiropas Savienības Padomē laikā.

Abas valstis ir gatavas stiprināt tādas Eiropas Savienības pilnveidi, kas balstās vērtībās, kurās tiek respektēts tiesiskums, likuma vara un pamatbrīvības.

Konferences par Eiropas nākotni rezultātā, Latvija un Francija atbalsta ātru pilsoņu rekomendāciju ieviešanu, bez ES Līgumu grozījumiem. Latvija un Francija sadarbosies, lai stiprinātu Eiropas ekonomiku un padarītu to ilgtspējīgāku un konkurētspējīgāku.

Eiropas Savienības paplašināšanās kontekstā Latvija un Francija veicinās viedokļu apmaiņu par nepieciešamajiem Eiropas Savienības pielāgojumiem.

Klimats, enerģētika un vide

Klimata aizsardzība, saskaņā ar Parīzes nolīgumu un tā ilgtermiņa mērķiem, turpinās būt Francijas un Latvijas uzmanības centrā. Klimatam, cilvēka veselībai un videi kaitīgo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai, mūsu ekonomikas un industrijas dekarbonizācijai, kā arī vides un bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai tiks piešķirta prioritāra nozīme.

Abas valstis veicinās pāreju uz Zilo ekonomiku, lai nodrošinātu bioloģiskās daudzveidības aizsardzību jūrā, jūras piesārņojuma mazināšanu, atjaunojamās enerģijas izmantošanu un ilgtspējīgu pārtikas apgādi.

Digitālie jautājumi un kibersdrošība

Sadarbība digitālo tehnoloģiju jomā paver plašas iespējas kopīgam darbam inovāciju, viedo pilsētu, 5G tehnoloģiju, mākslīgā intelekta jomās, kā arī

kiberdrošības un cīņas pret informācijas manipulēšanu un dezinformāciju jomās.

Abas valstis veicinās iniciatīvas brīvas, atvērtas un drošas kibertelpas stiprināšanai, turpinās viedokļu apmaiņu par valstu atbildīgu rīcību un starptautisko normu piemērošanu kibertelpā, tai skaitā, nostiprinot Apvienoto Nāciju Organizācijas kiberdrošības rīcības programmu.

Iekšējais tirgus, konkurētspēja

Latvija un Francija turpinās attīstīt ekonomisko sadarbību. Plašas iespējas sniedz tādas jomas kā vienotā tirgus konsolidācija, nodrošinot preču un pakalpojumu brīvu kustību, digitālo tehnoloģiju attīstība un digitālā vienotā tirgus attīstība, enerģētikas apgādes drošība un pieejamība par pieņemamām cenām, kā arī aizsardzības industriju sadarbība.

Tieslietas un iekšlietas

Papildus policijas un robežsardzes darbā jau integrētajām iniciatīvām, abas valstis turpinās praktisko sadarbību un pieredzes apmaiņu valstu attiecīgo spēju pilnveidošanā cīņā pret kibernoiedzību un sieviešu tiesību aizsardzību. Turklāt, par pamatu kopīgām iniciatīvām kalpos arī darbs pie nacionālo plānu “Sievietes, Miers un Drošība” ieviešanas un vardarbības ģimenē novēršanas.

Ukrainas kara rezultātā abas valstis veicinās pieredzes apmaiņu Ukrainas bēgļu uzņemšanas, izmitināšanas un aprūpes jautājumos.

Paredzama abpusēja domu apmaiņa un sadarbība, lai uzlabotu civilās aizsardzības un noturības mehānismu, stājoties pretī hibrīdapdraudējumiem.

Tirdzniecības politika

Lai dažādotu mūsu piegādes un nodrošinātu noieta tirgus eksportējošiem uzņēmumiem, vienlaikus ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības mērķus, Latvija un Francija turpinās atvērtu, ilgtspējīgu un pārliecinošu tirdzniecības politiku.

ES tirdzniecības konkurentu radīto nelojālo un pieaugošu izkropļojumu veidojošu praksi kontekstā, Latvija un Francija uzsver, ka ir nozīmīgi uzturēt Eiropas uzņēmumiem taisnīgus konkurences noteikumus. Abas valstis veicinās efektīvu Eiropas tirdzniecības politikas īstenošanu un jaunu stratēģisko partnerību izveidošanu, lai nodrošinātu piegādes ķēžu drošību. Abas valstis uzsver savu uzticību noteikumos balstītai multilaterālajai tirdzniecības sistēmai.

Ārējās attiecības (tajā skaitā EPK)

Lai sekmētu efektīvāku divpusējo un Eiropas Savienības līmeņa interešu aizstāvību globāli, Latvija un Francija vēlas nodrošināt zināšanu un pieredzes apmaiņu, kā arī koordinēt sadarbību ar tādiem reģioniem, kur vienai vai otrai valstij ir lielāka ekspertīze, piemēram, Austrumu partnerībā ietilpstošās Austrumeiropas valstis un Centrālāzijas valstis, Āfrika, Indijas un Klusā okeāna reģions.

Austrumu partnerības jomā, Latvija un Francija turpinās atbalstīt partnervalstu reformu un noturības stiprināšanas centienus, kā arī Ukrainas, Moldovas un Gruzijas Eiropas integrāciju.

Latvija un Francija plāno cieši sadarboties Eiropas politiskās kopienas (EPK) formātā, kas kalpos kā jauna politiskā dialoga platforma kontinenta mērogā. Abas valstis uzskata, ka EPK jāsasniedz iespēja Eiropas valstu līderiem pilnveidot dialogu, jo īpaši iepretim agresijai Ukrainā un destruktīvajai Krievijas rīcībai.

Latvija un Francija turpinās atbalstīt Rietumbalkānu valstu reformu un noturības stiprināšanas centienus, lai sekmētu šo valstu pievienošanās Eiropas Savienībai procesā.

1.3- Stiprināt divpusējo politisko dialogu

Latvija un Francija apņemas uzturēt un padziļināt abu valstu politisko dialogu. Latvija un Francija nodrošinās regulāru dialogu starp nozaru ministriem, viņu administrācijām un ekspertiem. Latvija un Francija uzturēs ciešu un regulāru starpparlamentu sadarbību. Īpašu nozīmi abu valstu Ārlietu ministrijas piešķir Baltijas valstu un Francijas ārlietu ministru *trīs plus viens* konsultāciju formātam un tā turpināšanai.

Sadarbība starptautiskajās organizācijās

Latvija un Francija apmainīsies ar pieredzi un savstarpēji koordinēs pozīcijas, lai aizstāvētu savas intereses un veicinātu ES vērtību nostiprināšanos starptautisko organizāciju ietvaros.

Pieredzes apmaiņa un savstarpējs atbalsts veicinās darba efektivitāti un abu valstu interešu pārstāvību šo organizāciju ietvaros. Francijas zināšanas Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes darbā būs īpaši noderīgas Latvijai ievēlēšanas gadījumā ANO Drošības padomē uz 2026.-2027. gadu termiņu.

2- Sadarbība drošībā un aizsardzībā

2.1 – Padziļināt sadarbību aizsardzības un drošības jomā

Francijas spēku klātbūtne Igaunijā un Lietuvā NATO paplašinātās klātbūtnes un gaisa telpas uzraudzības ietvaros ir nozīmīgs ieguldījums visa Baltijas reģiona drošībai un stabilitātei, kā arī Eiroatlantiskās zonas kolektīvajai aizsardzībai.

Krievijas pilna mēroga iebrukums Ukrainā ir iedragājis mieru un kardināli izmainījis drošības vidi Eiropā un pasaulē. NATO sabiedrotie ir atzinuši Krieviju par nopietnāko un tiešāko draudu mieram un stabilitātei eiroatlantiskajā telpā.

Latvija un Francija centīsies stiprināt alianses atturēšanas un aizsardzības pozīcijas visās jomās un aizstāvēs katru alianses teritorijas kvadrātcentimetru, lai liegtu jebkuram potenciālajam pretiniekam jebkādu iespēju veikt agresiju un lai atbildētu uz jebkādiem draudiem mūsu drošībai, un turpinās sadarbību, īstenojot NATO augsta līmeņa sanāksmēs nolemtos virzienus, lai nodrošinātu NATO adaptāciju jaunajai drošības situācijai. Papildus NATO spēju attīstībai, abas valstis strādās, lai labāk sadalītu transatlantisko slogu un izveidotu spēcīgāku un efektīvāku Eiropas aizsardzību, kas patiesi veicina transatlantisko un pasaules drošību, vienlaikus ievērojot katras no abu organizāciju lēmumu pieņemšanas procesa autonomiju un kompetenci.

Tiks veicinātas investīcijas un savstarpējā sadarbība starp Latvijas un Francijas aizsardzības industrijām, lai veicinātu kopīgus pētniecības un attīstības projektus, kas atbilst spēju, piegāžu drošības un Eiropas aizsardzības industriālās un tehnoloģiskās bāzes stiprināšanas (BITDE) vajadzībām, balstoties uz esošajiem vai izstrādes procesā esošajiem spēju pilnveidošanas Eiropas aģentūrām un instrumentiem (FEDEF, EDIRPA, ASAP, EDIP, AED). Latvija un Francija arī pilnībā atbalstīs iniciatīvas Eiropas Savienības ietvaros, kas ierosinātas Versaļas Samita laikā, lai risinātu dalībvalstu spējas aizpildīt jaudas trūkumus un mazināt industriālo atkarību.

Lai stiprinātu sadarbību aizsardzības jomā, abas valstis turpinās diskusijas privilēģētajā ietvarā, ko nodrošina Francijas - Baltijas valstu ārpolitikas un drošības politikas seminārs.

Latvijas un Francijas Aizsardzības ministrijas uzturēs regulāru stratēģisko dialogu un meklēs jaunas jomas potenciālai militārai sadarbībai divpusēji, kā arī Eiropas institūciju ietvaros, konkrēti Pastāvīgajā strukturētajā sadarbībā.

2.2 – Dalīties ar ekspertīzi kibersdrošībā, kiberaizsardzībā un stratēģiskajā komunikācijā, lai stātos pretī hibrīdapdraudējumiem

Latvija un Francija attīstīs savstarpēju pieredzes un zināšanu apmaiņu un sadarbību kibersdrošības, kiberaizsardzības, stratēģiskās komunikācijas un dezinformācijas apkarošanas nozarēs, gan divpusējā formātā, gan ES un NATO daudzpusējo programmu ietvaros. Latvijas un Francijas valsts pārvaldes iestādes būs jo īpaši ieinteresētas labās prakses un kontaktu apmaiņā jauno tehnoloģiju pielietošanas jomās.

3 – Ekonomiskā un enerģētiskā sadarbība

Satiksmes nozarē abas valstis strādās pie preču un pakalpojumu plūsmu attīstīšanas, kā arī tiks attīstīta sadarbība tūrisma jomā. Nozīmīgu sadarbības potenciālu sniedz *Rail Baltica* projekts, kura realizēšanā būtiska loma ir ES budžeta investīcijām.

Abas valstis centīsies stiprināt enerģētikas drošību un bezoglekļa enerģijas avotu un vektoru attīstīšanu, īpaši vēja parku, ūdeņraža tehnoloģiju un enerģijas uzglabāšanas tehnoloģiju jomās. Tiks veicināta pieredzes apmaiņa un kompetenču nodošana kodolenerģijas jomā.

Tiks attīstīta sadarbība kokrūpniecības, mežu apsaimniekošanas un zaļās plānošanas (stādi, sēklas, ģeotelpiskās informācijas tehnoloģijas) jomās.

4 - Sadarbība izglītībā, kultūrā, valodas apgūvē, universitāšu un zinātniskajā jomā

4.1 – Intensificēt sadarbību izglītībā, kultūrā, valodas apgūvē

Starp Latviju un Franciju veiksmīgi attīstījusies sadarbība izglītības un kultūras nozarē. Nozīmīgs ir Francijas institūta Latvijā atbalsts franču valodas un kultūras popularizēšanā un pieejamībā. Francija atbalsta Memoranda par daudzgadīgu franču valodas apmācības programmu Latvijas valsts pārvaldes iestādēs ieviešanu, ar kuru Latvija turpina tās aktīvo sadarbību ar Starptautisko Frankofonijas organizāciju.

Eiropas valodu apguves stiprināšanas ietvaros Latvijas skolās, Latvija un Francija uzsver franču valodas mācīšanas veicināšanu un atbalsta franču valodas skolotāju apmācību.

Izmantojot iespējas, ko sniedz Liepājas nominēšana par Eiropas kultūras galvaspilsētu 2027.gadā, Latvija un Francija veicinās ekspertu dialogu, lai organizējot pasākumu un gatavojot tā programmu, tiktu nodrošināta Francijas kultūras un mākslinieciskā klātbūtne šajā pasākumā.

4.2 – Stiprināt universitāšu un zinātnisko sadarbību

Lai stiprinātu sadarbību pētniecības un inovāciju jomā, Latvija un Francija strādās pie abu valstu pārstāvju kopīgas dalības veicināšanas divpusējās programmās, jo īpaši *Hubert Curien Osmose* partnerība, kā arī Eiropas programmās, jo īpaši pētniecības ietvarprogrammas *Horizon Europe* ietvaros. Īpaša uzmanība tiks pievērsta abu pušu kopīgi noteiktajām prioritārajām jomām kā digitālā joma, kibernetika un zaļā pāreja.

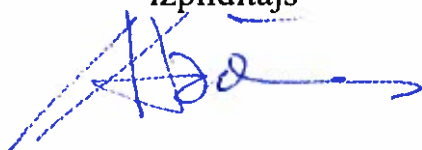
Tāpat abu valstu universitātes ir iedrošinātas pagarināt savu sadarbību Eiropas augstākās izglītības telpā, jo īpaši “Eiropas universitāšu alianses” un programmas Erasmus+ ietvaros. Tāpat ir veicināma jaunu dubulto diplomu izveidošana un mobilitātes attīstība.

5 - Sadarbība valsts pārvaldes attīstībā

Latvija un Francija ir ieinteresētas stiprināt efektīvu valsts pārvaldi un dalīties pieredzē tās darbības uzlabošanā. Lai nodrošinātu Rīcības plānā nosprausto mērķu sasniegšanu, abas valstis veicinās viedokļu un zināšanu apmaiņu, organizējot gan divpusējās, gan Baltijas valstu un Francijas regulārās tikšanās valsts augstāko amatpersonu, nozaru ministriju un ekspertu, parlamentārās sadarbības, kā arī pašvaldību ietvaros. Konkrēti Francijas Valsts Padome ir gatava arī turpmāk dalīties savā pieredzē ar Latvijas iestādēm Valsts Padomes izveides Latvijā jautājumā.

Noslēgts Rīgā 2023. gada 29. septembrī divos eksemplāros, katrs latviešu un franču valodā.

Latvijas Republikas
ārlietu ministra pienākumu
izpildītājs

Arvils AŠERADENS

Francijas Republikas
Eiropas un ārlietu ministre

Catherine COLONNA